

Quickscan natuurtoets Loilderhofweg 2a en 2b in Didam

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Quickscan natuurtoets Loilderhofweg 2a en 2b in Didam

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Zelhem : 18-06-2009

Rapportnummer : 0957

Projectnummer : 1224

Opdrachtgever : Kobessen Milieu B.V.

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem
T 0314 641910
F 0314 641909
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) : ing. R. Boerboom / drs L.M.A. Witjes

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	8
3.1	Methode	8
3.2	Resultaten	9
4	Flora- en faunawet	11
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	11
4.2	Wettelijke consequenties	12
5	Conclusie	13
Bijlage 1	Kisal gegevens	14
Bijlage 2	Gegevens Natuurloket	15
Bijlage 3	Impressie plangebied	16
Bijlage 4	Wettelijk kader	17

1 Inleiding en doel

De eigenaar van de betreffende locatie aan de Loilderhofweg 2a/b in Didam is van plan om de aanwezige opstallen te slopen en een tweetal woningen terug te bouwen.

De huidige wetgeving verlangt een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. Kobessen Milieu B.V. is betrokken bij de planvorming en heeft daarom de Stichting Staring Advies gevraagd voor de uitvoering van een quickscan. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande werkzaamheden schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna, en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming gebracht kunnen worden met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

Locatie: Loilderhofweg 2a/b
Plaats: Didam
Gemeente: Montferland
Provincie: Gelderland

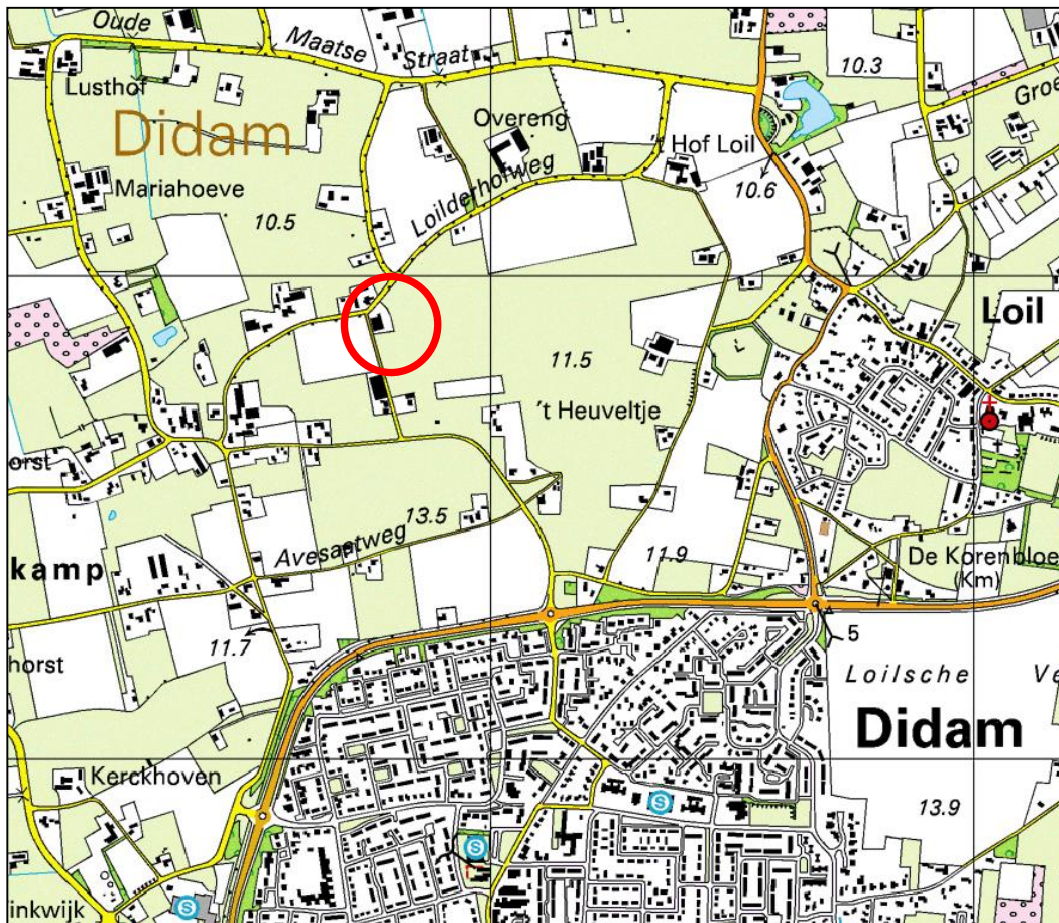
Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Montferland, ten noorden van Didam (zie figuur 1). Het plangebied ligt in een open agrarisch landschap met voornamelijk graslanden en akkers. Aan de noordzijde grenst het plangebied aan de Loilderhofweg en aan de westzijde aan de Van Voorstweg (zandweg). Aan de overige zijden grenst het plangebied aan agrarische percelen.

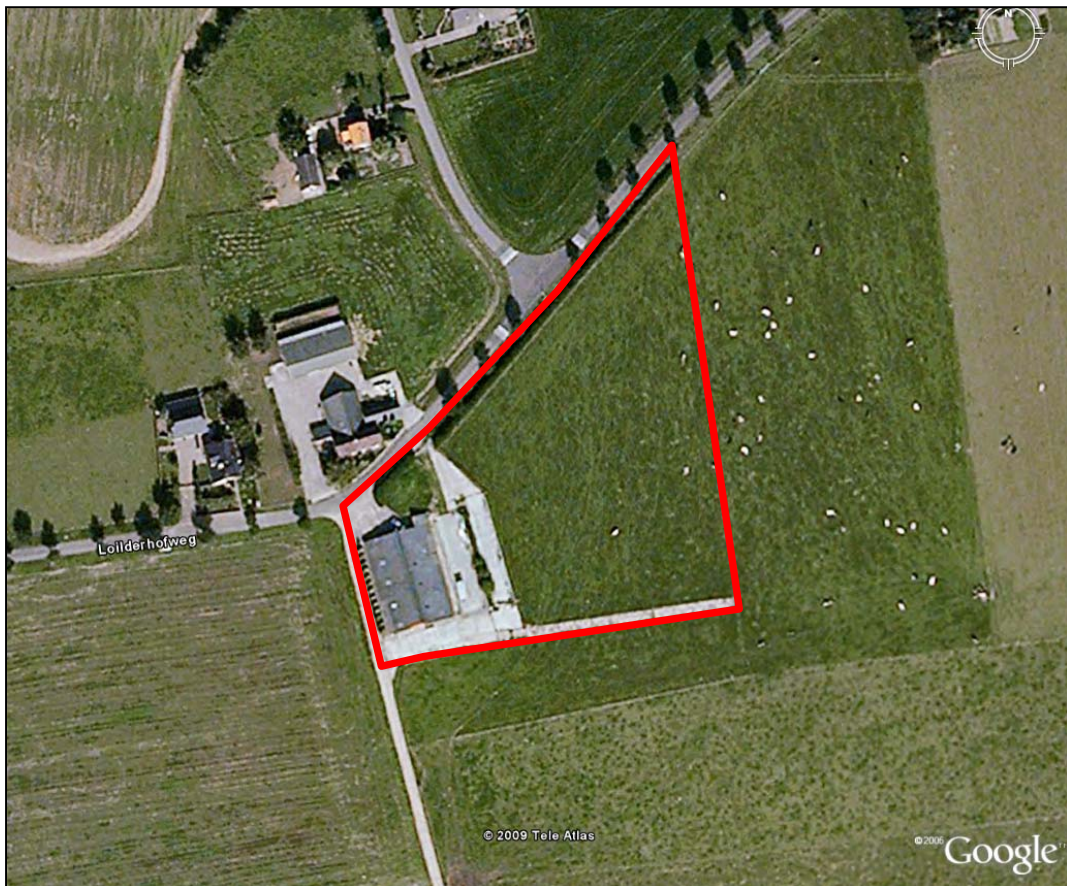
Op de onderzoekslocatie staan 2 schuren. De schuur op locatie 2b is recent gebouwd. Deze afgesloten schuren worden gebruikt voor opslag. Het overige deel van het plangebied wordt ingenomen door grasland en verhard oppervlakte. Opgaande houtige begroeiing is schaars op het terrein. Aan de westzijde staat een coniferenhaag, aan de voorzijde een laurierhaag en centraal in het gebied staan enkele exemplaren gewone vlier en ruwe berk. De kruidenvegetatie is verruigd (zie figuur 2).

Geplande werkzaamheden

Op de locatie worden de aanwezige schuren gesloopt en zal op de vrijgekomen bouwplaats nieuwbouw van 2 woningen plaatsvinden.

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

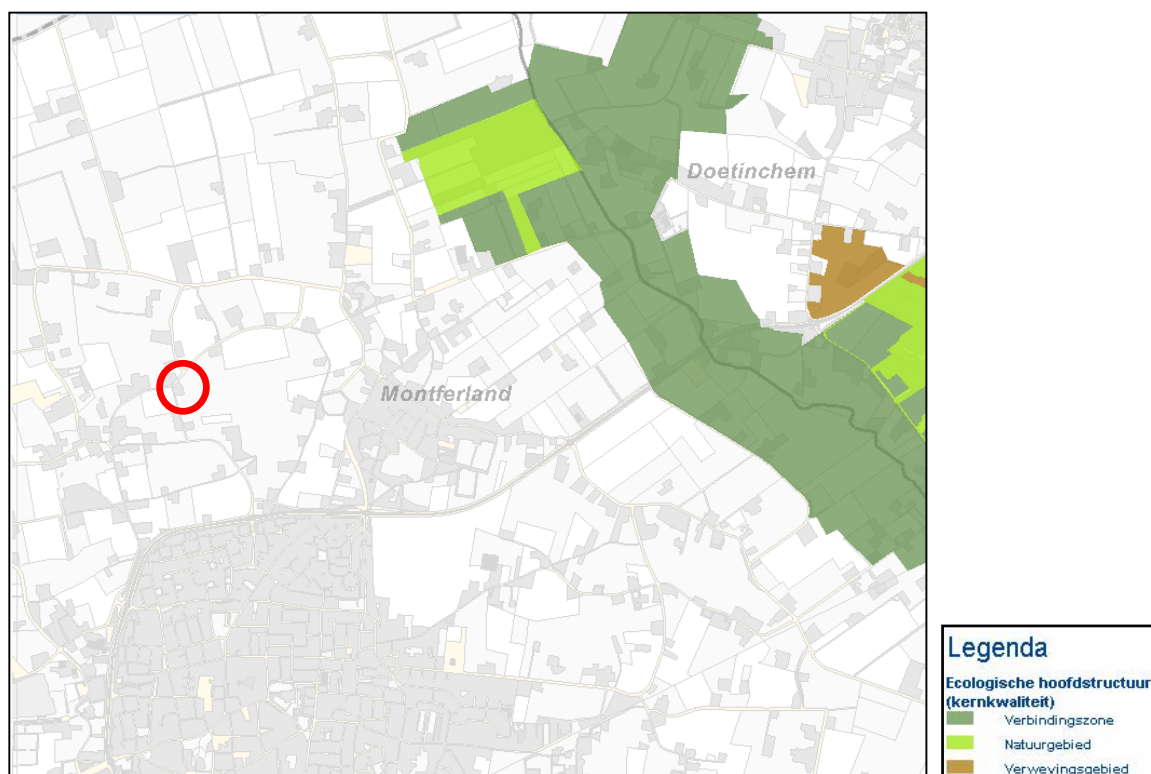

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied.

Beschermde status plangebied

Het plangebied heeft geen beschermde status in het kader van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de Natuurbeschermingswet en maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Ten oosten van het plangebied ligt op ruime afstand van het plangebied een EHS verbingszone en natuurgebied (zie figuur 3).

Nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van het plangebied in de omgeving van de aanwezige EHS zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden; sloop van de aanwezige schuren en nieuwbouw van 2 woningen.

Figuur 3. Ligging van het plangebied t.o.v. de Ecologische Hoofdstructuur.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Het literatuuronderzoek omvat twee onderdelen:

- 1) het beschrijven van relevante onderdelen/passages uit de wet en eventuele jurisprudentie.
- 2) het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten.

Voor dit laatste onderdeel is de databank van Stichting Staring Advies geraadpleegd op het voorkomen van beschermde soorten. De basis hiervoor wordt gevormd door een in eigen beheer ontwikkelde regionale databank (KISAL, Kennis en Informatie Systeem voor Achterhoek en Liemers), gevuld met waarnemingen van individuele flora- en faunasoorten. Deze waarnemingen zijn verzameld door diverse vrijwilligers en werkgroepen uit de regio. Daarnaast zijn eigen waarnemingen uit diverse onderzoeken in de databank opgenomen. Dit betreft unieke waarnemingen die vaak niet in andere databanken (zoals het Natuurloket) aanwezig zijn. Bovendien zijn ze vastgelegd op detailniveau, zodat ze direct relevant zijn voor wettelijke procedures. Het Natuurloket is eveneens geraadpleegd.

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Stichting Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
R. Boerboom	1	12-jun-09	14:45-15:45	Half bewolkt, droog, 18 °C, wind 3-4 Bf

Tabel 1. Veldonderzoek

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het bronnenonderzoek en het quickscan natuuronderzoek.

3.2.1 Bronnenonderzoek

KISAL

Met behulp van het literatuuronderzoek en de waarnemingsdatabank KISAL van Stichting Staring Advies (zie bijlage 1), zijn geen waarnemingen van beschermde soorten in of in de directe omgeving van het plangebied vastgesteld.

Natuurloket

Het Natuurloket (zie bijlage 2) geeft melding van een aantal beschermde soorten voor km-hok 205-440:

- 1 licht beschermde plantensoort (Flora- en faunawet, tabel 1);
- 1 licht beschermd zoogdieren (Flora- en faunawet, tabel 1);
- 1 streng beschermd zoogdier (Flora- en faunawet, tabel 2/3)

Het is niet bekend om welke soorten het gaat. De locatie is matig geschikt voor enkele tabel 1 soorten als grasklokje, gewone vogelmelk e.d. Deze soorten zijn echter niet op de locatie aangetroffen tijdens het veldbezoek. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en bodemgesteldheid, doet niet vermoeden dat dergelijke soorten op de planlocatie zullen worden aangetroffen. Ook in de KISAL-databank zijn geen gegevens van beschermde of Rode lijstgenoteerde soorten binnen de plangrenzen bekend.

Het gebied is potentieel geschikt foerageergebied voor enkele algemene, licht beschermde zoogdiersoorten. De streng beschermde zoogdiersoort betreft vermoedelijk een foeragerende vleermuis. Het veldbezoek geeft uitsluitend of het gebied geschikt leefgebied is voor vleermuizen. Met uitzondering van de beschermde plantensoort kunnen de in Natuurloket aangetroffen soorten voorkomen in het plangebied.

Het gebied is alleen goed onderzocht op vaatplanten, de overige soortgroepen zijn niet, slecht of matig onderzocht.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen en ook niet te verwachten. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en bodemgesteldheid duiden niet op een geschikt milieu voor beschermde plantensoorten. Tijdens het veldbezoek zijn voornamelijk algemene soorten aangetroffen. Op het (geïnjecteerde) graslandperceel en rondom de schuur op 2b komen soorten voor als engels raai gras, akkerdistel, kompassla, gewone vossenstaart, rode klaver, gewone paardebloem en klein kruiskruid.

Op het braakliggende terrein rondom de schuur op 2a groeien soorten als grote teunisbloem, robertskruid, gewone berenklauw, akkerdistel, witte klaver, varkensgras, gewone melkdistel, grote

weegbree en zachte ooievaarsbek.

De houtige vegetatie wordt voornamelijk bepaald door een laurierhaag, een coniferen haag en enkele struiken gewone vlier en ruwe berk.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek op 12 juni zijn de volgende vogelsoorten aangetroffen: houtduif, kauw, boerenzwaluw en vink.

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten of sporen van nesten van soorten met vaste verblijfplaatsen (kerkuil, steenuil, huiszwaluw, boerenzwaluw) in of aan de te slopen gebouwen aangetroffen.

Het is mogelijk dat een aantal algemene soorten als vink, merel, houtduif en zanglijster in de opgaande vegetatie broedt. Naast deze waarnemingen kunnen er nog andere soorten een territorium bezetten in het omringende gebied waardoor ze gebruik maken van het plangebied.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten zoogdieren aangetroffen. Het gebruik van het plangebied door algemene soorten als haas, egel, konijn, spitsmuizen en echte muizen is te verwachten. De steenmarter kan incidenteel het plangebied doorkruisen. Een vaste verblijfplaats van de steenmarter is niet aangetroffen. Deze verwachten we ook niet, door het ontbreken van geschikte schuilplaatsen. De twee aanwezige schuren zijn niet toegankelijk voor steenmarters.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen waargenomen.

Verblijfplaatsen van vleermuizen worden niet verwacht. De gebouwen zijn ongeschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten. De schuren hebben geen spouwmuren, geen pannendaken met dakbeschot e.d. Hierdoor zijn er geen geschikte locaties in de gebouwen aangetroffen die met betrekking tot het microklimaat voldoen aan de eisen die vleermuizen stellen aan een verblijfplaats. Er zijn geen oude bomen of bomen met holten in het plangebied, waardoor verblijfplaatsen van boombewonende soorten ook uitgesloten is.

De omgeving van het plangebied is door het open karakter slechts matig geschikt als jachtgebied voor vleermuizen. Het plangebied maakt geen essentieel onderdeel uit van het jachtgebied van eventueel aanwezige vleermuizen of mogelijk aanwezige verblijfplaatsen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

Amfibieën

Amfibieën zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en ook niet te verwachten. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied (vijvers, sloten) voor deze diergroep.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten aangetroffen en ook niet te verwachten. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor deze diergroep.

Vissen

Gezien het ontbreken van open water zijn geen soorten van deze diergroep te verwachten.

Ongewervelden

Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep.

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en Faunawet (FF-wet). Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 4). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 3 soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Flora

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen en ook niet te verwachten. Het Natuurloket maakt melding van 1 licht beschermde soort. Deze soort komt naar verwachting in een ander deel van het kilometerhok voor. De KISAL-uitsnede laat geen waarnemingen zien van beschermde soorten.

Broedvogels

Alle waargenomen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek zijn geen (sporen van) zoogdieren waargenomen. Soorten die verwacht kunnen worden staan, met uitzondering van de steenmarter, allemaal vermeld in tabel 1 en zijn daarmee licht beschermd. Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor deze soorten automatisch de vrijstellingsregeling. Het voorkomen van de strenger beschermde steenmarter (tabel 2) is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervan is binnen het plangebied geen sprake. De te slopen gebouwen zijn hiervoor ongeschikt.

Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen staan vermeld in tabel 3 en de Habitatrichtlijn. Dit betekent dat alle vleermuissoorten streng beschermd zijn. Het plangebied is matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De geplande ingreep heeft geen negatief effect op vleermuissoorten door de aanwezigheid van voldoende geschikt habitat in de directe omgeving van het plangebied.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig en ook niet te verwachten door het ontbreken van geschikte holten in bomen of gebouwen binnen het plangebied.

Overige diersoorten

Amfibieën, reptielen, vissen of ongewervelden zijn niet aangetroffen. Gezien het ontbreken van (voldoende) geschikt leefgebied zijn beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden niet te verwachten in het plangebied.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Zoogdieren

Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Geen ontheffing noodzakelijk.

Amfibieën

Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie Loilderhofweg 2a/b trekken we de volgende conclusie:

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Bijlage 1 Kisal gegevens

Geen beschermde soorten aangetroffen

Bijlage 2 Gegevens Natuurloket

Rapportage voor kilometerhok X:205 / Y:440								
Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1					goed	-	1991-2007
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	1	1		1		slecht	51-100%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						slecht	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						redelijk		1998-2008
Nachtvlinders						matig		1980-2008
Libellen						matig		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Landelijke vegetatiedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

Bijlage 3 Impressie plangebied

Bijlage 4 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën (zie tabel 1), elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening.

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 FF-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 FF-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beschermingsregimes Flora- en faunawet..

In de tabel wordt melding gemaakt van de gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft. In het plangebied is geen gedragscode van toepassing.

Algemene vrijstelling (tabel 1)

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

"Lichte" toets (tabel 2)

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht.

"Uitgebreide toets" (tabel 3, soorten van de Habitatrichtlijn)

Ontheffingsaanvragen voor streng beschermde soorten worden volgens een uitgebreide toetsing beoordeeld. Niet alleen moet worden aangetoond dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen, tevens moet worden aangetoond dat er geen bevredigend alternatief voor de activiteit is en deze dwingende redenen van groot openbaar belang (met

inbegrip van redenen van sociale of economische aard) dan wel het milieu dient. Werkzaamheden die niet vallen onder de noemer natuurbeheer moeten bovendien zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen. Dit houdt in dat er geen “wezenlijke invloed” op beschermde soorten is en dat schade aan de soorten zoveel mogelijk wordt voorkomen, bijvoorbeeld door het nemen van mitigerende en/of compenserende maatregelen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

stichting staring advies

Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem

T 0314 641910
F 0314 641909

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

